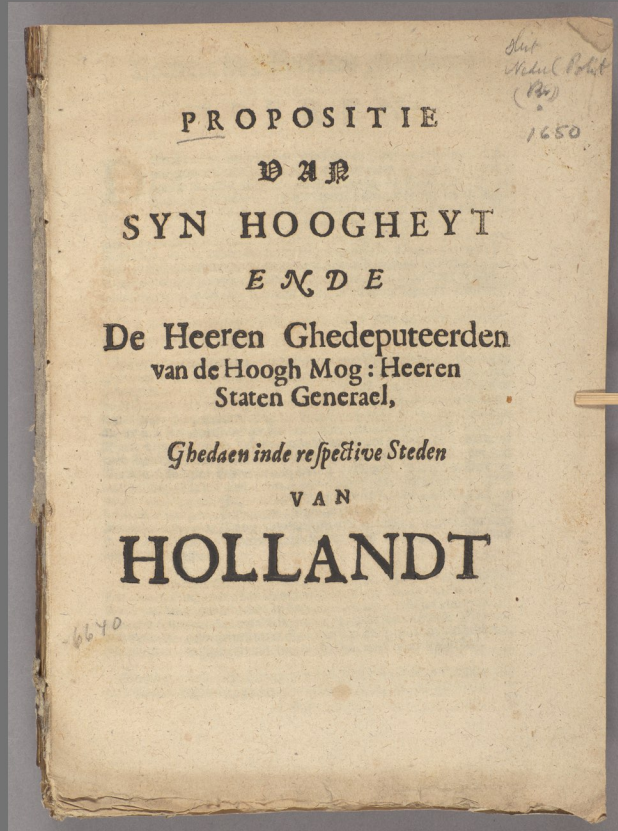

Propositie van Syn Hoogheyd ende de heeren ...

Tryck // / I25 B I4 c Br. 1650

Tillkomstår s.a. 1650
Digitaliserad år 2019

Sluit
Nieuw (Polit)
(P. 2)
1650

PROPOSITIE
VAN
SYN HOOGHEYT
ENDE
De Heeren Ghedeputeerden
van de Hoogh Mog : Heeren
Staten Generael,
Ghedaen inde respectieve Steden
VAN
HOLLANDT

6640

PROPOSITIE

DE

SYN HOOGHEYT

EYDE

De Heeren Ghedepnteerden
van de Hoogh Mog: Heeren
Staten Generael,

Ghedeen in de respective Steden

VAN

HOLLANDT

Erentveste, Eersame, Achtbare

H E E R E N :

DEn Staet der Vereenichde Nederlanden is ober-ghecomen di soorde ende groote swaricheydt / door affonderlijke cassatie ende reductie van 's Landts Militie / ondernomen by de Edele Mo: He: en Staten van Hollandt / op hare jongste Vergaderinge / sonder voorgegaende communicatie van hare Bontgenoten / tegens wille van der se. ver. Gedeputeerde / ter vergaderinge van haer Hoogh Mog: compareerende / ende tegens abbij's ende goetvinden van Sijn Hoogheyt ende de Eo: Mo: Heeren Raden van State / aen de welke by de gelamentlijke Bondt-genoten / het opperste Commandement / aennemunghe ende af danckinge ofse reductie van Krijghs-volck is gedefereert / ende van de welke alleen dependeert de Militie te ontfangen in Eedt / ende daer van wederomme te ontsaen of te licentieren.

Dese ordze ende voet is t' sedert Erectie van de Dnie tot noch toe onberekenlijck alsoo onderhouden.

De veranderinge daer inne nu geschiet by eene Provincie alleen / stelt alle de andere ses Provincien / ende oock Sijn Hoogheyt / Sijn Excell. Stadthouder / ende den Raedt van State in groote bekommernisse van te sullen vervallen in verberckinge ende dissolutie vande Dnie / confusie van den Staet / ende ruine vande goede In-gesetenen : Zijnde u Achtb: bekendt / dat de Dpanden van buyten ende binnen gestadelijck soecken te ondermineeren het maintenu van de Waere Cheresofornierde Religie / ende de eenicheydt tusschen de Provincien ende Leden van dien / ende soo wanneer sy occasie souden vinden / om den Bandt van Religie / bestaende inde Dnie te ontbinden / dat sy den Cheresoforneerden Chrystelijcken Gods-dienst souden trachten te verstooren ende upt te roepen / ende de goede Ingejetenen deser Landen daer van prof: sie ghedaen hebbende / van haere Privilegien / Wyheyt ende Goederen te verjaegen / met Swaert / Duyt ende Moort / te vervolgen ende vernielen / in ghelijcker voeghen als sy onse Voor-ouderen voor desen vernoozt / verjaeght ende getyantsert hebben ghedat.

Om dit gelcdene ende nu wederom gedreychde quaet booz te komen / hebben haer Hoogh Mog: met Sijn Hoogheyt / Sijn Excell. Stadthouder ende den Raedt van State gedeliberert op bequame remedien / ende tot dien eynde geresolveert te doeneen seer notable besendinghe aen de Leden van de Provincie van Hollandt / als begrepen in het Tractaet van Dnie / part en deel hebbende inde plichten ende ghevolge van dien / die de Dnie comt te verzoosacken.

Maer toe / alsoo het sijn Hoogheyt beliest heeft te presenteren t' employ van Sijn Dorstel. Persoon / upt een oprechte liefde ende puer tot conservatie van

de selve Onie/die zijne Heeren Provede resseuren/uyt gelijcken piber ende stant va-
sticheyt/hebben aen-geraden / helpen maken en maenteneren/ met verlies van
goet ende bloedt/daer op God de Heere epntlijck dese Vereenichde Neder-land-
den met een gloriouse Provede heeft gezegent gehad. Soo hebben haer Hoogh
Mo:zijn hooghgemelte Hoogheyt ten hoochsten bedanckt van de vooz-sozge
die deselve belieft te dragen / om met ongelegentheyt van zijn Persoon / den
dienst van 't lant soo verre te behertigen/ende tot dien eynde mede gecommite-
teert so wel uyt de vergaderinge van haer Hoogh Mo: als van de Edele Mo-
Raden van State/ de Heeren met sijn Hoogheyt alhier present zijnde/ om uyt
haren naem u Achtbar. te ver-tonen de beginselen/ oorzake ende intentie vande
Onie/ met de plichten/ daer aen alle de Provincien ende leden van dien zyn ge-
houden.

Den aenbanck ende beginselen van den Oorloge aen- gaende is een pegelick
bekent/ wat verdrijet de Belijders van de Gereformeerde Christelycke Religie
is ober-gecomen/ als de stralen des Evangeliums eerst begonnen te schijnen
dooz de dupftere wolcken des Pausdoms.

Maer wanneer daer naer 't licht des Evangeliums haer klaer als op den
vollen middach was verschenen ende met geweld dooz gebroocken / ende hem
van die dupftherheden des Pausdoms geschepden tot oneere ende schaente van
het kint des verders/ ende dat daer dooz een deure in dese landen waer geo-
pent / om dooz het lefen der H. Schrijtuere te konnen sien van upze tot upze/
wat tot verlossinge ende zalcheyt van nooden was.

Doen hebben den Paus/ den Coninck van Spagnien ende alle haere Adhe-
renten haer met Vanden ende Moorden ghewapent tegens de Belijders
van dien.

En overmits die selvige meest worden gebonden in de Nederlanden/ zyn zy
op onse Vooz- Guden gevallen / ende die getraceert / gelijck de Steden van
Zutphen/ Leyden/ Haarlem/ Oudewater/ Haerden ende meer andere daghe van
konnen getuygen: Ja dat sy selfs in haere Histozie schryben achtien dupfent
met den Wuyze/ Swaerde ende Gulge te hebben vernielt. Wie soude dese par-
ticulariteyten van dien konnen verghalen sonder alteratie ende ontsteltenisse.

Den Voorzuchtigen Prince van Spagnien / Prince Wilhelm hoochloffte-
lijcker memorie sich erbarmende over het slachten ende moorden van alle dese
arme Menschen / bondt goet met alle de Staten haer tegens dit Moorden
ende Vanden te wapenen / 't welck dien wijzen Voost ende anderen Regenten
oordeelden met geen meerder force ende seckerheyt te connen geschieden / als
met eene rechte verbintenisse onder malkanderen/ waerom die selvige op rech-
ten in 't Jaer 1579. een naerdere Onie / een wich Verbondt ende Venzacht/
waer by de selve haer verbinden ende vereenigen om teneeuwigen daghe by
den anderen te blijven/ in alle forme ende manieren / als of sy-lypden maer een
Provincie waren / sonder dat deselve hem t'eeniger tijt van den anderen sullen
schepden/ al waerom de Onie ende observatie daer op gebolcht / moet wesen
een regel ende richt- noer tot onse behoudnisse.

Het

Het Lichaem van dese Vereenichde Nederlanden by d' Onie wel gefozmeert
wefende/ is machtich ende heerlyck gewozden door de onderlinge eenicheyt en-
de ftantvaflicheydt/ foznibabel aen zijn Wpanden/ ende confiderabel inde We-
relt : Soo lan ge het zijn felven in Eendzacht ende by de Onie hout en regeert.

De eerste Taren van den Dyeede by nighen voort fozghelijcke bewegingen
van binnen/ die de ziele / dat is de eenicheydt onder de Pzobincien/ ontroe-
ren/ ende de gronden los maecten/ daer op de oordzes/ in Kegeringe dus lange
gehouden/ sieunen/ door onderlinge differenten wat eene Pzobincie ofte meeste
Leden van dien vermogen ende hoozen te doen/ in weer wille ende tot presu-
ditie van hare Bondt-genoten / ende zijn gefchayen voort te byngen ende
naer haer te fleyen onheyl ende rupne/ fo daer in by tijts niet in woerd verfen.

Tot voorzominghe ende afweeringhe van dese swaricheydt / hebben fijn
Hoocheydt ende den Raedt al voorz eeninghen tijdt / naer ouder ghewoonte/
ende upt rechte kenniffe wat de bewaringhe van 't Landt bereyft geconci-
pieert ende aen de Pzobincien gehouden / den Staet van Oozloghe gedziffeert/
naer de befettinge die fy gheoordeelt hebben noodich te wesen voorz dese tijdt
tot verfeckeringe van 't Landt op de Frontieren van buyten / ende van den
Staet van binnen tegens inwendige Wpanden / beyde van Keligie ende Ke-
geringe.

Daer Hooch Mog: hebben al voorz lange getracht om over de Ingzedien-
ten van desen Staet van Oozloghe te komen in conferentie / maer is by de
Heeren Gedeputeerden upt de Pzobincie van Hollandt gheexcuseert geweest /
ende hebben deselve naderhandt voorz-geflaghen Caffatie vande halve Kuyte-
rpe ende hondert vijf Compagnien te voet / die alle de ses ndere Pzobincien
als ontydich eade ondienfich gebonden hebben/ende echterfoe-ghestaen/ te-
gens haer epgen oordel ende verftandt / ende upt geen andere infichten / als
om de Pzobincie van Hollandt te gemoet te komen / te conferteren in caff-
tie van vijf-en-bijftrich Compagnien te Voet / ende twaelf te Paert / ende re-
ductie vande Kuyterpe van tseftich tot 50 Kuyteren/ onder elcke Compagnie/
ten eynde eenmael soude mogen woerden genomen vuzchtbare resolutie op den
ftaet van Oozloghe / gefozmeert by fijn Hoocheydt/ fijn Excell. Stad-houder/
ende den Raedt van State / also fonder ftat van Oozloghe niet mogelijk is
den Staet van 't Landt buyten confufie te houden.

Daer inne also de Ed: Mo: Heeren Staten van Hollandt haer niet hebben
willen voegen met de ses andere Pzobincien / is by de selve gedaen befendinge
aen haer Ed: Mog: Staets-gewijfe in 's Graven Dage vergadert wesen-
de / om deselve te induceren tot eenparich advijs met de andere confererende
Pzobincien/ ende ten eynde alle de Leden van dese Pzobincie rechte kenniffe
mogen hebben vande gelegentheyt der faecken/ hebben haer Hooch Mog: goet
gebonden den 16 April lefleden te doen fchryfden een ferieufulen Brief / die Wp
twiffelen of die gefonden is geweest aen alle de Steden/ als verfocht was ende
wel Behoozt hadde/ also de Heeren Gecom. Raden haer Hooch Mog: te
gemoet geboert hebben/ sulcx onnodich te wesen.

Hier in boven hebben haer Hooch Mog: iteratibelijck op ontfanghe advijs / t' a' de Heeren Staten van Hollandt / by pluraliteyt van stemmen / ende tegens gedane Protesten ende contradictien van notable Leeden/resolutie genomen hadden tot seperate Cassatie ende reductie van Militie/ nieuwe besendinge gedaen in volle Vergaderinge van haer E. M: verfoeckende te willen sijn procederen met de executie vande ghenomene resolutie / ende geen deure tot nieuwicheden ende verbeekinghe van Dnie te openen. Oock by herbatede communicatie over de differentiale poincten aenlaet gegeven / om door accommodatie vande differentien een goede upkomst te vinden.

Verfoeckende tot dien eynde continuatie vande conferentie / ende hebben met groote droefheyt onderwacht verstaen/dat top wegen van overstemminge met grooten pver depeches staende Vergaderinge gesozmeert ende afgesonden sijn aen Officieren te Doet en te Vaert/wel op repartitie van dese Provincie staende / maer by Eede verplicht om te obedieren sijn Hoochepdt ende den Raet van Staet/daer toe dan oock contrarie ordze by haer Hooch Mog: Sijn Hoocheyt ende Heeren Raden van State is gegeven/ om de selve Compagnien by een te doen houden/ alles tot groote blame van dese loffelijcke regeringe ende vzeuchde van des selfs Opanden.

Hierom is dat haer Hooch Mog: Sijn Hoochepdt ende den Raedt van State genootsaecht worden op ongehoorde nieuwe toe-vallen in dese Regieringe te ghezuycken nieuwe ende extraordinaris remedien door dese notable besendinge aen alle de Steden van dese Provincie als Leeden vande Dnie/om de selverecht te doen begripen de swaricheyt daer inde Staet door dese Prozeduren wort gestelt/op dat de selve wel gemsozmeert wesende/soodanige remedien helpen by vzenge daer door het quaet moge werden gewiert/ ende de Provincien aen de eene zijde met ordze ende eenparicheyt mogen worden verlicht in hare lasten / ende aen de andere zijde verseeckert tegens Opanden die van buyten ofte van binnen mochten opstaen / alles tot behoudenisse ende maintinu van Religie ende Dnie / staende wel af te nemen dat sonder wapenen ende lufftant krijchsvolck de selve niet geconserveert kunnen werden ende dat sijn Hoocheyt ende den Raedt van State de beste kennisse hebbe wat de bewaringe van 't Landt vereyscht.

Wy weten ende gelooven wel dat de Finantien vande Ed: Mog: Heer in Staten van Hollandt hoach sijn beswaert / ende niet wel kunnen dzagen alle belasten: Andere Provincien klagen over gelijcke beswaer ende onmacht/ de oorloge is geweest kostelijck ende langdurich doch is met wonderbaeren zegen over 't lant ende inestimabile vyzheyt gecompensiert: de verkregene Dzee bereyscht verlichtinge/de andere Provincien sijn oock daer toe genezen/ maer verstaen dat de verlichtinghe / Cassatie ende reductie van slants Militie/ boorts afwissinge van gemeene Oorloch-lasten inoet gheschieden met goede ordze ende eenparicheyt van alle daer by geinteresseerde leeden / in ghevolghe vande Dnie ende ordze tot noch toe onderhouden.

Haer Ed: Mog: de Heeren Staten van Hollandt / hebben t'anderen tijden selfs

selfs ter vergaderinge van haer Hooch Mog: presidentende/ dit also geoordeelt
 dienstigh ende nootwendich te wesen / ende nevens andere Provincien en by den
 eersten November 1623. helpen resolveren / dat gene Provincie en vernoghen
 ep'gener autoriteyt eenige Compagnien af te ruyfen / onder v' o'z g' ende e
 municatie ende resolutie van haer Hooch Mog: ende van den Raet van st
 ende dat ter contrarie geschiedende daer tegens niet autoriteyt behoort ver
 sien te worden / so als van wegen de Provincie van Holland is geproponeert
 ende geur geert geweest.

Ende hebben in den Jare 1626. effectivelijck helpen meeren een peggelijcke
 affonderlijcke reductie van Compagnien ondernomen by de Heeren Staten
 van Zeelandt op gelycke klachten van onbermogentheit gesun deert / inden
 de sine voorsz in Zeelandt de Heeren Beberen ende Schep: en ver oeckende te
 ghelijck prins Maurits hoogher memorie / omme des noot zijnde / sich naer
 Zeelandt te willen verwoegen.

Verklarende daer by dat de resolutie by de Heeren van Zelant in dit stuck
 ghenomen is strydende teghens de Dnie ende by een Provincie alleene niet en
 kan genomen worden / oock schadelijck ende ruineur is voorsz den Staet van 't
 Landt / met haer steyende niet dan confusie ende soodanige schadelijcke con
 quentien / die sonder everse van goede ordze niet kunnen getollereert worden
 sulcx als de eppen woorden vande resolutie mede bringen.

Alle 't selve is in andere Provincien / oock daer het de occasie bereypt / al
 soo ghepactiseert / ende noyt by eenige Provincie gecontradiceert geworden.

Ende alsoo dese poincten raecken de conservatie ofte dissolutie vande Dnie /
 de behoudenisse ofte onderganc van desen in rechtigen en aensienlijcken Staet /
 ende langsame deliberatien niet anders kunnen baren dan onheyl ende Con
 fusie : Soo versoeken Sijn Hoochepdt ende wy Gedeputeerden van haere
 Hooch Mog: upt denn ame van alle uwe Bondtgenooten mede Leeden vande
 Dnie wesende / op het serieuste ende vzeundelichste / dat u achtbare. Wilen
 onverbreeckelijck verblijden by de Dnie vast houden de oude Genicheyt ende
 Ordze dus langhe tusschen de Bondtgenooten eendrachtich gemainteneert / en
 tot dien epnde doen continueren de betalinge vande afgewesene Compagnien /
 ende alsoo repareren de contraventien tegens de Dnie ghedaen by wegen van
 affonderlijcke cassatie ende reductie geordonneert zijnde / by W Achtbare Ge
 deputeerde nevens eenige andere Steden desen Provincie / onlanx ter dach
 baert gecompateert hebbende. Tot welke reparatie dese Provincie ende Le
 den van dien gehouden zijn upt kracht van het 25 artijckel vande Dnie / bi
 terende dat by soo verre verwes by p'mandt ter contrarie gedaen ofte g
 aten
 teert worden / 't selve verklaren sy Luyden van nu als dan mal egeen ende van
 onwaerden / daer onder sy verblijden haer-lieber ende alleen den Ingesetent
 van haer luyder respectie Provincien Steden ende Leeden van den / Persoon
 ende Goederen omme deselve ingevalle van contraventie / voorsz 't anderhoudt
 van dese met 't gheene daer van dependeert / gearresteert ghehouden ende be
 hommert te moghen worden.

Dien

Dien volgende versoeken Wy oock **W**achtb. haer te willen boegen met de
ses andere inden staet van **O**orloghe consenterende **P**rovincien / ofte ander-
sints de differenten laten decideren dooz de **H**eeren **S**tadt-gouderz / volgens
het negende **A**rtijckel bande voorsz **W**nie.

Op alle 'r welke **W**achtbare versoche worden haere goede meeringe ende
intentie aen **S**ijn **H**ooghepdt ende ons tegenwoordich believen bekent te
maecken / op dat in tijds ende sonder uytstel dooz sorge moge werden gebra-
gen / dat den **S**tact ende de goede **I**n-geseten van dien niet en comen te ver-
vallen in scheuringe / ende vervolgens in sodanige ellende ende verwoestinge /
als onse **D**ooz-Gouderz hebben uyt-gesien / het welck **W**y betroncken dat **W**
Wachtb. sullen soecken dooz te komen daer toe **W**y bidden / dat **G**ode de **H**eer
deselbe wijsheyt gelieve te inspireren.

E Y N D E

[Faint, mostly illegible text visible through the paper, likely bleed-through from the reverse side.]

H
G
H
De
547